בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ

דַּרְכֵי אִישׁ

גִּלָּיוֹן שְׁבוּעִי מִמִּשְׁנָתוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל כ״ק מו״ר
הָרַהַ״צ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶער** שְׁלִיט״א
יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי חֲסִידֵי בְּרִסְלֶב, יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב, עִיר שׁוֹמְרֵי הַלָּשׁוֹן, עִיר הַשִּׂמְחָה!

גִּלָּיוֹן רי״ט ו פָּרָשַׁת רְאֵה – מְבָרְכִין חֹדֶשׁ אֱלוּל תשפ״ה

זִוּוּגִים

כָּל אֶחָד יָכוֹל לִהְיוֹת שַׁדְכָן!

* * *

פַּעַם שָׁאַל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֶת מו״ר שְׁלִיט״א עַל הַמּוּבָא בְּשִׂיחוֹת־הָרַ״ן (סִימָן יז): **הוֹכִיחַ אֶת אֶחָד עַל הַתְּמָדַת הַלִּמּוּד, וְאָמַר לוֹ: מַדּוּעַ לֹא תִּלְמַד מַה תַּפְסִיד בָּזֶה, הֲלֹא תְּקַבֵּל עוֹלָם הַבָּא עַל הַלִּמּוּד? וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר, כְּשֶׁהַתּוֹרָה מַרְאָה אַהֲבָה לְאֶחָד, אָז אֵין רוֹצֶה כְּלָל עוֹלָם הַבָּא, רַק שֶׁרוֹצֶה אֶת הַתּוֹרָה בְּעַצְמָהּ. וַהֲלֹא גַּם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לוֹמֵד, כְּמוֹ שֶׁמְּבֹאָר בְּדִבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ זַ״ל, סֵדֶר הַיּוֹם שֵׁשׁ לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שָׁלֹשׁ שָׁעוֹת עוֹסֵק בַּתּוֹרָה וְכוּ׳** (עֲבוֹדָה זָרָה ג:); נִמְצָא שֶׁכְּשֵׁם שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לוֹמֵד תּוֹרָה – כֵּן הָאָדָם צָרִיךְ לִלְמֹד תּוֹרָה.

וְהִנֵּה מְבֹאָר בַּמִּדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה סח, ד), שֶׁמִּיּוֹם בְּרִיאַת הָעוֹלָם יוֹשֵׁב הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וּמְזַוֵּג זִוּוּגִים, אִם־כֵּן אֵיךְ יְכוֹלִים גַּם בָּזֶה לַעֲשׂוֹת אֶת מַה שֶּׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עוֹשֶׂה?

מֵילָא גַּבֵּי אֶחָד שֶׁהוּא שַׁדְכָן, וּמִתְעַסֵּק בִּלְשַׁדֵּךְ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל – זֶה מוּבָן, אֲבָל אֵיךְ זֶה נוֹגֵעַ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד – כְּמוֹ לְמוּד הַתּוֹרָה הַשַּׁיָּךְ לְכֻלָּם?

עָנָה וְאָמַר מו״ר שְׁלִיט״א: כְּלָל גָּדוֹל הוּא בְּיָדֵינוּ מִפִּיו שֶׁל מוֹהַרַ״שׁ הַקָּדוֹשׁ זי״ע, שֶׁבְּכָל פַּעַם שֶׁמְּדַבְּרִים מִ׳לְזַוֵּג זִוּוּגִים׳ וּ׳מְצִיאַת הַזִּוּוּג׳ הַכַּוָּנָה הִיא גַּם עַל ׳שְׁלוֹם־בַּיִת׳; כִּי הָעִנְיָן שֶׁל ״לְזַוֵּג זִיווּגִים״ הוּא לֹא ׳חַד־פַּעֲמִי׳, שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם שִׁדּוּךְ, וְהוּא ׳שָׁבַר צַלַּחַת׳, וְזֶהוּ... אֶלָּא זֶה דָּבָר תְּמִידִי הַמִּתְחַדֵּשׁ בְּכָל פַּעַם מֵחָדָשׁ!

וְהַלִּמּוּד בָּזֶה לְמַעֲשֶׂה, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לַעֲבֹד בְּאֹפֶן תְּמִידִי עַל הָעִנְיָן שֶׁל ״לְזַוֵּג זִוּוּגִים״, זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁלֹּא יִהְיֶה אֶצְלוֹ עִנְיָן שֶׁל הִתְיַשְּׁנוּת בִּשְׁלוֹם־בֵּיתוֹ, וְיַעֲשֶׂה חֶשְׁבּוֹן ׳אֲנִי כְּבָר נָשׂוּי כָּךְ וְכָךְ שָׁנִים׳, וּמִמֵּילָא נוֹצָרִים מִזֶּה הַרְבֵּה בְּעָיוֹת... מַה־שֶּׁאֵין־כֵּן אִם אָדָם זוֹכֶה לְחַדֵּשׁ אֶת עַצְמוֹ בְּכָל פַּעַם מֵחָדָשׁ בְּחַיֵּי הַנִּשּׂוּאִין – כָּל הַבַּיִת שֶׁלּוֹ בָּנוּי בְּצוּרָה אַחֶרֶת לְגַמְרֵי, בְּצוּרָה בְּרִיאָה וְטוֹבָה, וְיֵשׁ לוֹ שְׁלוֹם־בַּיִת מָתוֹק וְנִפְלָא.

וְזֶה עִמֹּק בְּאוּר דִּבְרֵי הַמִּדְרָשׁ, שֶׁמִּיּוֹם בְּרִיאַת הָעוֹלָם יוֹשֵׁב הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וּמְזַוֵּג זִוּוּגִים, מָה הַכַּוָּנָה ״מִיּוֹם בְּרִיאַת הָעוֹלָם״? כִּי כְּבָר בַּתְּחִלַּת הַבְּרִיאָה בָּרָא הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֶת הָאָדָם – בְּיוֹם הַשִּׁשִּׁי, וּכְבָר אָז הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עָסַק בִּ״לְזַוֵּג זִוּוּגִים״, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּפֵרוּשׁ (בְּרֵאשִׁית ב, כא) **״וַיַּפֵּל ה׳ אֱלֹקִים תַּרְדֵּמָה עַל הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אַחַת מִצַּלְעֹתָיו וַיִּסְגֹּר בָּשָׂר תַּחְתֶּנָּה: וַיִּבֶן ה׳ אֱלֹקִים אֶת הַצֵּלָע אֲשֶׁר לָקַח מִן הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיְבִאֶהָ אֶל הָאָדָם״**; וּמִיָּד אַחַר־כָּךְ הֻסְּתַם הַנָּחָשׁ לְחֵטְא עֵץ הַדַּעַת, וּמוּבָא בַּמִּדְרָשׁ אֵיךְ שֶׁחַוָּה צָעֲקָה אָז וְכוּ׳, וְהָיָה שָׁם עִנְיָן שֶׁל הֲפָרַת ׳שְׁלוֹם־בַּיִת׳... וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הָיָה צָרִיךְ לְסַדֵּר אֶת כָּל הָעִנְיָנִים...

וְאָכֵן, הַתַּפְקִיד שֶׁל אָדָם הָרִאשׁוֹן הָיָה לִהְיוֹת חָזָק, וְלֹא לְהִתְפַּתּוֹת אַחַר אִשְׁתּוֹ - **אִם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לֹא מַרְשֶׁה, לֹא אוֹכְלִים!** וְזֶהוּ לְמוּד תְּמִידִי, שֶׁאִם יֵשׁ בַּבַּיִת אֵיזֶה חִלּוּקֵי דֵּעוֹת, אֲזַי אִם זֶה עִנְיָן גַּשְׁמִי - מְוַתְּרִים, וְאִם זֶה עִנְיָן שֶׁל הַנְהָגָה מְסֻיֶּמֶת, וְלֹא דָּבָר הִלְכָתִי, מַגִּיעִים לְעֵמֶק־הַשָּׁוֶה, אֲבָל בָּרֶגַע שֶׁזֶּה כְּבָר צִוּוּי מִפֹּרָשׁ וַהֲלָכָה שֶׁאֵין עָלֶיהָ עוֹרְרִין - צְרִיכִים לִהְיוֹת חֲזָקִים: **כָּאן בַּבַּיִת עוֹשִׂים אֶת הָרָצוֹן שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!** וְכַמּוּבָן, הַכֹּל צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּחָכְמָה, וּבְדֶרֶךְ נֹעַם וְשָׁלוֹם, אֲבָל הַכְּלָל הוּא שֶׁלֹּא עוֹבְרִים עַל חֻקֵּי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה!

אֲבָל בְּאֹפֶן כְּלָלִי - צְרִיכִים תָּמִיד לִרְאוֹת לְוַתֵּר בַּבַּיִת; **אִם יֵשׁ אֵיזֶה חִלּוּקֵי דֵּעוֹת - תְּדַמְיֵן שֶׁעַכְשָׁו אַתָּה נִגָּשׁ אֶל הַפְּגִישָׁה הָרִאשׁוֹנָה, כַּמָּה הָיִיתָ מַשְׁגִּיחַ שֶׁהַכֹּל יָפֶה וְנָעִים וְרָגוּעַ... וּבְוַדַּאי לֹא הָיוּ מְרִיבוֹת וְכוּ', כֵּן צָרִיךְ לִהְיוֹת תָּמִיד - בְּהִתְחַדְּשׁוּת וְרַעֲנַנּוּת!**

אֲנַחְנוּ מוֹצְאִים בְּעִנְיַן סוֹטָה שֶׁאוֹמֵר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא: 'מוּטָב יִמָּחֶה שְׁמִי עַל הַמַּיִם כְּדֵי לְהַטִּיל שָׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְאִשָּׁה'; וְאַף שֶׁאִסּוּר מְחִיקַת הַשֵּׁם הוּא דָּבָר חָמוּר, אֲבָל בִּשְׁבִיל שֶׁיִּהְיֶה שָׁלוֹם אֲמִתִּי, אוֹמֵר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא: מוּטָב שֶׁיַּעֲשׂוּ כָּךְ וְיִהְיֶה שָׁלוֹם אֲמִתִּי!

[וְאָכֵן, אֵין זֶה שׁוֹלֵל אִי־הֲבָנוֹת שֶׁיֵּשׁ בֵּין בְּנֵי הַזּוּג, אֲבָל הַכְּלָל שֶׁתָּמִיד יוֹדְעִים אֵיךְ לְהָבִין אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי, וּלְהִסְתַּדֵּר יַחַד, וּלְהִשָּׁמֵר מְאֹד מִן הַמַּחֲלֹקֶת וְהַמְּרִיבוֹת].

הַכְּלָל הָעוֹלֶה, שֶׁכְּבָר בִּתְחִלַּת הַבְּרִיאָה עָסַק הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא "בְּלִזְוֵג זְווּגִים" - הֵן בְּפֹעַל מַמָּשׁ לְהָבִיא אֶת חַוָּה אֶל הָאָדָם, וְהֵן לְסַדֵּר אֶת הָעִנְיָנִים בֵּינֵיהֶם, וְזֶה דָּבָר תָּמִידִי לְכָל הַדּוֹרוֹת - מֵאָז וְעַד הַיּוֹם, שֶׁזֶּהוּ עִסְקוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא כְּבִיכוֹל - **לִשְׁמֹר עַל הַשָּׁלוֹם בְּבָתֵּי יִשְׂרָאֵל**, וְעַל כֵּן אוֹמֵר: 'מוּטָב יִמָּחֶה שְׁמִי - הָעִקָּר שֶׁיִּהְיֶה **שָׁלוֹם!**'...

וּמֵעַתָּה מוּבָנֶת מְאֹד תְּשׁוּבָה לַשְּׁאֵלָה - עָנָה מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א - אֵיךְ אֶפְשָׁר לֵילֵךְ בְּדַרְכֵי הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ בְּעִנְיַן הַזֶּה שֶׁל "לְזַוֵּג זְווּגִים": אִם אַתָּה בְּבֵיתְךָ שׁוֹמֵר עַל הַשָּׁלוֹם וְהָאַהֲבָה, וְנוֹתֵן תָּמִיד מִלִּים טוֹבוֹת בַּבַּיִת, וְשׁוֹמֵר מְאֹד מִכַּעַס וּקְפִּידוּת, וְכָל הָאֲוִירָה בַּבַּיִת הִיא אֲוִירָה שֶׁל רֹגַע וְשָׁלוֹם, מִמֵּילָא אַתָּה "מְזַוֵּג זְווּגִים" - בְּכָל פַּעַם מֵחָדָשׁ, וְאַתָּה טוֹעֵם טַעַם גַּן עֵדֶן בְּחַיֶּיךָ, וּכְמוֹ שֶׁמְּבָרְכִים בְּ'שֶׁבַע־בְּרָכוֹת': "שַׂמֵּחַ תְּשַׂמַּח רֵעִים הָאֲהוּבִים כְּשַׂמֵּחֲךָ יְצִירְךָ בְּגַן עֵדֶן מִקֶּדֶם".

וּלְפִי זֶה יוֹצֵא, שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יָכוֹל לְקַבֵּל תֹּאַר שֶׁל "שַׁדְכָן", כִּי בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ הוּא 'שַׁדְכָן' - הוּא מַשְׁגִּיחַ הֵיטֵב שֶׁתִּהְיֶה 'מְצִיאַת הַזְּווּג' בֶּאֱמֶת, וְלֹא מְצִיאָה שֶׁל מַחֲלוֹקוֹת וּמְרִיבוֹת...

וּבִכְלָל, לְהִתְעַסֵּק בְּשִׁדּוּכִים זֶה דָּבָר גָּדוֹל וְעָצוּם מְאֹד, וְאִי־אֶפְשָׁר לְתָאֵר מַעֲלַת הַזּוֹכֶה לְשַׁדֵּךְ **בְּנֵי וּבְנוֹת יִשְׂרָאֵל**, וּצְרִיכִים בִּשְׁבִיל זֶה חָכְמָה מְיֻחֶדֶת, וְזֶה בִּכְלָל לֹא קַל... כִּי יֵשׁ הַרְבֵּה חִלּוּקֵי דֵּעוֹת וְכוּ', וּצְרִיכִים חָכְמָה נִפְלָאָה אֵיךְ לְסַדֵּר אֶת הָעִנְיָנִים וּלְגַשֵּׁר בֵּין הַצְּדָדִים וְכוּ', **וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁיָּכוֹל לְהִתְעַסֵּק בְּעִנְיְנֵי שִׁדּוּכִים!**

וְאַף אִם לִפְעָמִים צְרִיכִים לְשַׁנּוֹת קְצָת מִן הַדִּבּוּר בְּעֵת עֲשִׂיַּת שִׁדּוּךְ, עַל זֶה יֵשׁ שִׂיחָה מִפִּי הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי בָּרוּךְ מִמֶּעזְ'בּוּז זי"ע, שֶׁאָמַר: 'מֻחְמֶּמֶת **שֶׁעֲשִׂיַּת שִׁדּוּכִים זֶה דָּבָר כָּל כָּךְ גָּבוֹהַּ, עַל־כֵּן צְרִיכִים לָתֵת אֵיזֶה חֵלֶק לְהַסִּטְרָא־אָחֳרָא, וְלָכֵן מְשַׁנִּים קְצָת מִן הַדִּבּוּר בְּמָקוֹם שֶׁצְּרִיכִים**'...

בְּפָרָשַׁת נֹחַ כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית ח, א): **"וַיַּעֲבֵר אֱלֹקִים רוּחַ עַל הָאָרֶץ וַיָּשֹׁכּוּ הַמָּיִם"**; וְאוֹמֵר הַתַּרְגּוּם (יוֹנָתָן) עַל הַמִּילָה "וַיָּשֹׁכּוּ": 'וְאִשְׁתַּדְכוּ', שֶׁזֶּה לָשׁוֹן שֶׁל 'שִׁדּוּךְ', כִּי זוֹ הַחָכְמָה כְּשֶׁנִּגָּשִׁים לַעֲשִׂיַּת שִׁדּוּךְ - אֵיךְ לְהַשְׁכִּיחַ אֶת כָּל הַכַּעַס, וּלְהַרְגִּיעַ אֶת הָרוּחוֹת... יֵשׁ בְּנֵי־אָדָם, שֶׁמִּכָּל דָּבָר שֶׁשּׁוֹמְעִים אוֹ רוֹאִים - מִיָּד כְּבָר 'רוֹתְחִים' מְעֻצְבָּנִים... **תִּרְגַּע! תִּהְיֶה רָגוּעַ! תֵּדַע אֵיךְ "לְזַוֵּג זְווּגִים", אֵיךְ 'לִהְיוֹת שַׁדְכָן בְּבֵיתְךָ'**, שֶׁזֶּה דָּבָר תְּמִידִי מַמָּשׁ, וְאִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא כְּבִיכוֹל עוֹסֵק בָּזֶה מִבְּרִיאַת הָעוֹלָם - כֵּן כָּל אֶחָד וְאֶחָד...

אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְקַבֵּל אֶת לְמוּדֵי הַצַּדִּיקִים בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים!